

22.04.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *İŞİD'in 35 Suriye askerini öldürdüğü iddia edildi...* ABD destekli Suriye Demokratik Güçleri'nin 23 Mart'ta İŞİD'in elindeki son bölge olan Bağuz'un "kurtarıldığını" duyurmasının ardından bu bölgedeki bazı İŞİD militanlarının çöle kaçtıkları bildirilmişti. Suriye İnsan Halkları Gözlemevi, İŞİD militanlarının geçen perşembe günü Humus bölgesindeki çölde 27 Suriye askeri ve hükümet yanlısı milisi öldürdüğünü duyurdu. Sekiz kişinin de Perşembe gecesi Deyrezzor'da öldürüldüğü kaydedildi.

-*Suriye Ordusu operasyonlarını sürdürüyor...* Ordu birliklerimiz İdlib'te gerginliği azaltma anlaşmasına ihlalleri ve civardaki güvenli bölgelere yapılan saldırılarla karşı koyma amaçlı nitelikli operasyonlarını sürdürüyor. SANA'nın Hama muhabiri; İdlib ilinin güneydoğusu Şara ve Sayyadi beldelerinde bulunan kiralık teröristlerin bugün civardaki bölgelere saldırmaya çalışmalarıyla ordu birliklerinin bu çetelere karşılık verdiklerini aktardı.

- *Suriyeli Bakan Mikdat İran parlamenter heyetiyle görüştü...* Suriye Dışişleri ve Gurbetçiler Bakan Yardımcısı Faysal Mikdat İran Şura Meclisinde İran Filistin Parlamenter Dostluk Grubu Başkanı Emir Hacesteh başkanlığında Suriye'ye iş ziyaretinde bulunan İranlı parlamenter heyet ile bir araya geldi. Görüşmede Mikdat Suriye ve İran arasındaki ilişkilerin önemi ve bu ilişkilerin iki ülke hedeflerinin sağlanmasındaki katkılarını belirtti. Mikdat Suriye ile İran arasındaki ilişkilerin Filistin halkının bağımsız devletleri ve diğer meşru haklarını almaları mücadelesine sağladığı katkılara da dikkat çekti.

- *ABD Suriye'de yeni bir askeri hava üssü kurdu...* Türkiye'nin PKK'nın Suriye kolu olarak gördüğü YPG'nin de içerisinde yer aldığı Demokratik Suriye Güçleri (DSG) kaynaklarından edinilen bilgilere göre ABD, Suriye'nin kuzeyinde DSG ile İŞİD'den aldığı yerlerde askeri üsler kurmaya devam ediyor. Daha önce İŞİD ile mücadeleyi gerekçe göstererek Suriye'de olduğunu beyan eden ABD, İŞİD'in bitmiş olmasına rağmen Suriye'de çekilmek yerine askeri varlığını artırıyor. Suriye kuzeyinde DSG'nin olduğu bölgelerde 25 askeri üssü olan ABD, iki sene önce İŞİD'den alınan ayn İsa kasabasında yeni bir askeri hava üssü kurdu.

-*Suriye, Rus şirketlerin ülkenin kalkınmasında yer alacaklarını umuyor...* Suriye Ekonomi ve Dış Ticaret Bakanı Samir Halil, Şam'ın deneyimli Rus şirketlerin kriz sonrası Suriye'nin kalkınma sürecinde aktif bir şekilde katılmalarını istediğini, ayrıca iki ülke arasındaki ticaret hacminin artmasını umduğunu belirtti.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *Riyad, Şam'la ilişkileri yeniden başlatmak için Putin'in özel temsilcisi aracılığıyla Esad'a mektup gönderdi....* Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Suriye Özel Temsilcisi Aleksandr Lavrentyev ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Verşinin, dün Riyad'da Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdulaziz ile görüşükten sonra Şam'a geçerek Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'la bir araya geldi. Lavrentyev'in dün Suriye'ye gerçekleştirdiği ziyaret sırasında Suudi Arabistan'ın bu ülkeyle ilişkileri yeniden başlatmak için hazırladığı mektubu Esad'a teslim ettiği öğrenildi.

- *İsrail, S-300 sistemlerine karşı koymanın yolunu buldu...* İsrail tarafından geliştirilen 'havadan karaya' tipi Rampage süpersonik füzesini analiz eden Telepolis yazarı Florian Rötzer, geçen haftasonu Hama kentinin kuzeyindeki Masyaf bölgesine düzenlenen saldırıda İsrail'in Rampage füzelerini kullandığını kaydetti. İsrail'de bu füzelerin Rusya'nın Suriye'ye S-300 kompleksleri konuşlandırmasının bir sonucu olarak görüldüğünü anlatan Rötzer, Rampage'ların S-300'leri 'kandırma' özelliğine sahip olduğunu ifade etti.

- *Irak'ta Şii lider Mukteda el Sadr: Mısır yeni bir otoriterin eline düştü...* Irak'taki Sadr Hareketi lideri Mukteda es-Sadr, Mısır'da Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi'nin 2030 yılına kadar görevde kalmasının önünü açacak değişikliği eleştirerek "Mısır yeni bir otoriterin eline düştü." dedi. Suudi Arabistan ile ABD arasındaki yakınlaşmaya da değinen Sadr, şunları kaydetti: "Bu yakınlaşma Mekke ve Medine için ciddi anlamda bir endişe doğuruyor."

- *Afganistan barış görüşmeleri süresiz ertelendi...* Afganistan hükümetiyle Taliban arasında başlaması beklenen barış görüşmelerinin ilk turu süresiz ertelendi. Kararın, Taliban ile Afgan hükümeti arasında Katar'da yürütülecek barış görüşmelerine kimlerin katılacağı konusundaki fikir ayrılığına dayandığı belirtildi. İsminin açıklanmasını istemeyen bir üst düzey yetkili, Afganistan Cumhurbaşkanı Eşref Gani'nin, Barakat'ın başında bulunduğu Katar Çatışma ve İnsani Çalışmalar Merkezi'nin dün duyurduğu katılımcı listesine karşı çıkmasının ardından görüşmelerin çıkmaza girdiğini söyledi.

- *Afganistan'da bakanlık binasına saldırı...* Afganistan'ın başkenti Kabil'deki İletişim ve Telekomünikasyon Bakanlığı'na düzenlenen bombalı ve silahlı saldırıda 7 kişinin yaşamını yitirdiği, 8 kişinin de yaralandığı bildirildi. Kabil'in merkezindeki bakanlık binası önünde yaşanan patlamanın ardından saldırganların binanın içine girerek güvenlik güçleriyle çatıştığını açıklandı. Reuters'ın haberine göre, Taliban saldırıyla bir bağlantıları olmadığını açıklarken, saldırıyı henüz üstlenen olmadı.

- *İran CENTCOM'u resmen 'terör listesi'ne aldı...* ABD'nin İran Devrim Muhafızları'nı "terör listesi"ne almasının ardından İran Meclisi bugün ABD Merkez Komutanlığı'nı (CENTCOM) "terör örgütü" olarak tanıyan kararı kabul etti. İran Savunma Bakanı Emir Hatemi ABD Başkanı Donald Trump'ın İran Devrim Muhafızları'nı "terör listesi"ne aldığını açıklamasının ardından CENTCOM'u "terör listesi"ne alma önerisini İran Meclisi'ne sunmuştu.

- *Libya'da çatışmalar devam ediyor...* Libya'da Trablus'un yönetimini elinde bulunduran Ulusal Mutabakat Hükümeti, Hafter'e bağlı güçlere yönelik karşı taarruz başlattığını duyurdu. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre çatışmalarda ölenlerin sayısı 220'ye, yaralıların sayısı 1066'ya ulaştı.

AVRUPA – AB

- *İngiliz savaş gemisi İstanbul Boğazı'ndan geçip Karadeniz'e girdi...* İstanbul Boğazı'ndaki gemi trafiğini izleyen bir Twitter hesabından paylaşılan fotoğraflarda, İngiliz savaş gemisi HMS Echo'nun İstanbul Boğazı'ndan geçerek Karadeniz'e girdiği gözlendi. Daha önce İngiliz askeri yetkililer, savaş gemisinin bölgeye 'denizde seyrüsefer özgürlüğü' manevraları için gönderildiğini söylemişlerdi. Oerlikon tipi iki adet 20 milimetrelilik topa sahip olan HMS Echo, keşif operasyonları sırasında çevrede olup bitenlere ilişkin neredeyse gerçek zamanlı bilgi akışı sağlayabiliyor.

- *Sarı Yelekler protestoları 23. haftasına girdi: En az 128 gözaltı...* Paris Emniyet Müdürlüğünden yapılan yazılı açıklamada, Sarı Yelekler'in Paris'in Champs-Elysees Caddesi ve çevresinde gösteri düzenlemesine izin verilmediği belirtilmişti. Karara rağmen gösterilerin başlamasından kısa bir süre sonra polis, biber gazıyla müdahalede bulunurken en az 128 kişi de gözaltına alındı. Bazı eylemciler müdahale sırasında yaralandı.

- *Macron, DSG heyetiyle görüşti: Fransa, Türkiye'nin güvenliğine bağlı...* Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron YPG'den bir heyeti kabul etti. Macron, görüşmede, ülkesinin Suriye'nin kuzeydoğusunun istikrarına önem verdiğini vurguladı. Suriye'deki sivil nüfusun insani ihtiyaçlarını karşılamak ve sosyo ekonomik istikrarı sağlamak için finansal destek sağlanacağını belirten Macron, ayrıca Suriye halkının tüm bileşenlerinin de içinde olduğu ve gerilimi azaltacak bir yönetimin gerekliliğinin altını çizdi. Cumhurbaşkanı Macron görüşmede, Fransa'nın Türkiye'nin güvenliğine ve Suriye-Türkiye sınırındaki gerilimin azalmasına bağlılığını da hatırlattı.

- *Fransız Büyükelçi'den Trump'a: Yaşlı, uçuk kaçık, bilgisiz bir kral gibi...* Gerard Araud, Trump yönetimini Fransa Kralı 14. Louis'nin sarayıyla kıyaslarken İngilizleri de Brexit sonrası Trump'ın elinde 'kanlarının akacağı' yönünde uyardı. 37 yıllık Fransız diplomat, The Guardian'a verdiği demeçte, bir dediği bir dediğini tutmayan Trump'ın icraatlarını şöyle değerlendirdi: "14. Louis'nin saray yönetimini analiz etmeye çalışmak gibi. Yaşlı bir kral var, biraz uçuk kaçık, öngörülemez ve bilgisiz, ama her şeye tek başına karar vermek istiyor."

- *Almanya, Kırım ve Donbass'taki insan haklarını izleyecek için bir komisyon kuruyor...* Kırım'daki Yalta Uluslararası Ekonomi Forumu'na katılan Almanya için Alternatif (AfD) partili milletvekili Herdt, Sputnik'e açıklamasında, "Kendi girişimimizle uluslararası insan hakları komisyonu kuruyoruz. Komisyon, Kırım ve Donbass'taki durumu izleyecek" dedi. Avrupa Birliği'nin 6 ülkesinin milletvekillerinin de bu komisyonun çalışmalarına katılmak isteğini dile getirdiğini anlatan Alman politikacı, komisyonun merkez ofisinin Berlin'de bulunacağını söyledi.

- *İspanya 28 Nisan'da sandığa gidiyor...* İspanya'da Katalan sorunuyla sarsılan Halk Partisi (Partido Popular-PP) iktidarının yolsuzluk skandalları sonrası yapılan güvenoyu oylamasında düşmesi sebebiyle yapılacak erken seçimler 28 Nisan'da gerçekleştirilecek

ASYA - PASİFİK

- *Sri Lanka'da kiliseler ve otellerde patlama...* Sri Lanka'da Paskalya kutlamaları sırasında otelleri ve kiliseleri hedef alan patlamalarda en az 290 kişi yaşamını yitirdi, 450 kişi yaralandı. Ölenler arasında 2 Türk mühendisin de olduğu bildirildi. Saldırıyla ilgili 2 kişinin gözaltına alındığı belirtildi.

ABD

- *Trump: ABD siyasi tarihindeki en büyük cadı avının sonucu, Rusya'ya gizli anlaşma yapılmadığını gösteriyor...* Özel Yetkili Savcı Robert Mueller'in raporuna ilişkin açıklamalarda bulunan ABD Başkanı Donald Trump, ABD'deki en büyük cadı avı olarak adlandırdığı sürecin sonunda Rusya'ya gizli anlaşma yapılmadığının ortaya çıktığını vurguladı.

- *Beyaz Saray: Trump, Libya Ulusal Ordusu Komutanı Hafter'le görüştü...* ABD Başkanı Donald Trump'ın, BM'nin tanıdığı, AB'nin desteklediği Ulusal Mutabakat Hükümeti'nin üslendiği Trablus'u almaya çalışan Libya Ulusal Ordusu lideri Halife Hafter'le telefonda görüştüğü açıklandı. Pazartesi gerçekleşen görüşmeyi duyurmak için niye cuma gününün beklendiği belirtilmedi.

- *ABD'den Latin Amerika tehdidi: Monroe Doktrini'ne dönebiliriz...* ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, ABD'nin Latin Amerika ülkelerine yönelik siyasetinde 1823 tarihli Monroe Doktrini politikalarına geri dönebileceğini ifade etti. Miami'de "Domuzlar Körfezi Çıkarması Gazileri"ne konuşan Bolton, "Bugün, herkese gururla ilan ediyoruz ki: Monroe Doktrini hâlâ güncel ve iyi durumdadır" ifadelerini kullandı. Konuşmasında "Uluslarımızın kaderini hiçbir yabancı güç dikte edemez" ifadelerine yer veren Bolton, "Bu (kader), bu kıtayı yurdu olarak görenler tarafından şekillenecektir" dedi.

RUSYA

- *Lavrov ABD'nin Venezüella'ya olası askeri müdahalesi hakkında: Böyle bir senaryoya ihtimal vermek istemem...* Lavrov, ABD'nin Venezüella'ya yönelik askeri müdahalede bulunma ve bu zeminde Moskova ve Washington'un bölgede karşı karşıya gelme gibi bir senaryoya ihtimal vermek istemediğini kaydetti. "Böyle bir senaryoya ihtimal vermek istemem. Washington'un şimdilik Venezüella ile ilgili çizgisinin nasıl bir hal aldığını sonuna kadar anlayamadığından eminim" dedi. Daha önce CNN televizyonu, ABD Savunma Bakanlığı'nın konuyla ilgili bilgisi olan bir kaynağına dayanarak, Rusya, Çin ve Küba'nın Venezüella Devlet Başkanı Nicolas Maduro yönetimine 'etkisini' baskılamaya yönelik yeni askeri çözümler üzerinde çalıştığını duyurmuştu.

- *Ukrayna'da sandıktan açık ara farkla komedyen Zelenskiy çıktı...* Devlet başkanlığı seçiminin ikinci turuna giden Ukrayna'da sandık çıkış anketlerine göre komedyen Zelenskiy oyların yüzde 73'ünü alarak koltuğun sahibi Poroşenko'yu hezimete uğrattı.

- *Rusya Suriye'nin Tartus limanını 49 yıllığına kiralyıyor...* Rusya Başbakan Yardımcısı ve Rusya-Suriye Hükümetlerarası Komisyonu Eş Başkanı Yuriy Borisov, Rusya'nın Suriye'deki Tartus limanının 49 yıl süreyle kiralayacağını, ilgili anlaşmanın önümüzdeki hafta imzalanacağını açıkladı.

- *Rusya Başbakan Yardımcısı Borisov, Şam'da Esad'la bir araya geldi...* Rusya Başbakan Yardımcısı ve Rusya-Suriye Hükümetlerarası Komisyonu Eş Başkanı Yuriy Borisov, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'la bir araya gelerek Moskova'nın Suriye ekonomisinin canlandırılmasına yapacağı yardımı istişare etti.

- *Aksenov: Yalta Uluslararası Ekonomi Forumu'nda 100'den fazla anlaşma imzalandı...* Rus Kırım Cumhuriyeti lideri Sergey Aksenov, 5. Yalta Uluslararası Ekonomi Forumu'nda imzalanan anlaşmaların hacminin 215 milyar rubleyi (yaklaşık 39 milyon dolar) bulduğunu söyledi. Aksenov'a göre yeni anlaşmalar sonucunda 1700'den fazla kişi istihdam edilecek.

- *Gruşko: ABD, müttefiklerine Rus silahları yerine kendi silahlarını dayatsa da Türkiye, S-400 anlaşmasında kararlı...* Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Aleksandr Gruşko, ABD'nin müttefiklerine Rus silahları yerine kendi silahlarını almaları için baskı yaptığını, ancak baskılara rağmen Türkiye'nin S-400 anlaşmasının uygulanacağını açıkladığını belirtti.

YUNANİSTAN – KIBRIS

- *Yunanistan, Türk Akımı üzerinden Rus gazı satın alabilecek...* Türk Akımı ile hakkındaki müzakerelerle ilgili bilgi sahibi bir kaynak, projenin ikinci kolunun uzatılması için öncelikli rotanın Bulgaristan'dan Avusturya'ya olduğunu, ancak Yunanistan'ın da boru hattı üzerinden Rus gazını satın alabileceğini söyledi. Protokolde belirtilen ikinci bir ihtimalin de Yunanistan'dan İtalya'ya doğru uzanacak Poseidon boru hattı olduğunu belirten kaynak "Aynı zamanda inşa edildiğinde Trans Adriyatik boru hattı da kullanılabilir. Üçüncü enerji paketi çerçevesinde bu mümkün. Tüm bunlar masadaki seçenekler arasında" ifadelerini kullandı.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *"Saldırı tüm insanlığa karşı yapılmıştır"...* Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Sri Lanka'da kilise ve otellere art arda düzenlenen terör saldırılarını şiddetle kınadı. Erdoğan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Sri Lanka'da Paskalya Bayramı'na denk getirilen terör saldırılarını şiddetle kınıyorum. Bu saldırı tüm insanlığa karşı yapılmıştır. Saldırıda hayatını

kaybedenlerin yakınlarına ve tüm Sri Lanka halkına, şahsım ve milletim adına başsağlığı, yaralananlara acil şifalar diliyorum" ifadelerini kullandı.

- Kemal Kılıçdaroğlu'na şehit cenazesinde saldırı... Hakkari'de şehit düşen er Yener Kırıkçı'nın Ankara Çubuk'taki cenaze törenine katılan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, bir grup tarafından protesto edilerek saldırıya uğradı. CHP lideri, güvenlik güçlerinin koruma çemberinde bir eve götürülerek emniyete alındı. Bu sırada evin çevresinde de güvenlik çemberi oluşturuldu. Bölgeye çok sayıda Özel Harekât polisiyle Çevik Kuvvet ekibi sevk edildi. Olaydan bir saat sonra Kılıçdaroğlu, evin önüne getirilen zırhlı araca bindirilerek bölgeden çıkarıldı.

- YSK, İstanbul'u görüşecek... Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK), AK Parti ve MHP'nin İstanbul'da seçimlerin yenilenmesi talepli olağanüstü itirazını bugün gündemine alacağı belirtildi. AK Parti, YSK başvurusunda üç valiz dolusu belge ibraz etmişti. Kurul'da öne sürülen iddiaların tek tek "somut verilere dayanıp dayanmadığına dair" müzakere edileceği, bunun da uzun bir zaman alabileceği belirtiliyor. YSK'nın AK Parti'nin İstanbul ve Büyükçekmece başvuruları ile MHP'nin İstanbul ve Maltepe başvurularını birlikte görüşüp karara bağlaması bekleniyor.

- Türk Lirası'yla ihracata teşvik... Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, "Türk lirası ile ihracat yapan KOBİ'lere Türk lirası kredisi imkanı sağlayan Türk Eximbank, KOBİ dışı firmalara da Türk lirası kredi kullandırılmasına yarın (bugün) itibarıyla başlayacak" dedi. İhracatta Türk lirasının payının 2018'nin sonu itibarıyla yüzde 4.5 seviyesindeyken, bu yılın ilk iki ayında toplam ihracatın yüzde 4.8'i seviyesine yükseldiğine dikkati çeken Pekcan, Türk Eximbank'ın pozitif ayrımcılık yaparak ihracatçı KOBİ'lere piyasa faizlerine göre oldukça cazip faiz oranlarıyla Türk lirası kredi sağlamaya devam ettiğini kaydetti.

TERÖRLE MÜCADELE

- Diyarbakır'da PKK'lı teröristlerin kullandığı 9 sığınak imha edildi. (20 Nisan)

- Çukurca-Hakkari'nin Türkiye-Irak sınırındaki operasyonlarda 4 asker şehit oldu, 6 asker yaralandı en az 20 terörist etkisiz hale getirildi. (19 Nisan)

- Irak kuzeyi Metina bölgesine düzenlenen hava harekâtı neticesinde, PKK bölücü terör örgütü tarafından silah mevzii, barınak, sığınak ve mühimmat deposu olarak kullanılan hedefler imha edildi. (16 Nisan)

- Irak kuzeyi Metina ve Zap bölgelerine düzenlenen hava harekâtları neticesinde, PKK bölücü terör örgütü tarafından silah mevzii, barınak, sığınak ve mühimmat deposu olarak kullanılan hedefler imha edildi. (15 Nisan)